

ONGEWENSTE GASTEN IN JE HUIS OF TUIN?

Praktische tips voor een
mens- en milieuvriendelijke
aanpak

TEST AANKOOP

.be

VOORWOORD

Ongewenste gasten in je huis of tuin?

Wat versta jij onder 'onkruid'? Vinden te veel slakken de weg naar je groentetuin? Houden muggen je in de zomer vaak wakker?

Om dergelijke kleine, maar soms vervelende ongemakken aan te pakken, grijpen veel mensen al te vaak naar chemische producten. Zonder de impact van deze biociden en pesticiden te kennen, bestrijden ze er alle insecten, knaagdieren en 'onkruid' mee. Maar zowel biociden als pesticiden kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen. Daarom gelden er strenge regels bij onder meer het op de markt brengen, de etikettering en het gebruik van deze producten.

In afwachting van een Europese strategie stelden de federale ministers van Leefmilieu en Volksgezondheid in 2005 een federaal programma voor ter vermindering van biociden en gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik. Dit reductieprogramma streeft ernaar om tegen 2010 het risico dat het gebruik van pesticiden in de landbouw meebrengt, met 25% te verminderen. Ook voor de andere sectoren die biociden en pesticiden gebruiken en waaronder het huishoudelijk gebruik valt, beoogt het reductieprogramma een vermindering van het risico en wel met 50%.

Want ook in het huishouden mag het gebruik van biociden en pesticiden niet onderschat worden. Toch bestaan er voor de meeste van deze producten efficiënte huis-, tuin- en keukenmiddeltjes. Om het grote publiek te sensibiliseren, bundelden de federale ministers van Leefmilieu en Volksgezondheid enkele van deze alternatieve oplossingen in een gids.

Aan de hand van tien fiches krijg je concrete tips om het systematisch gebruik van pesticiden en biociden in je huis of tuin te vermijden. Vaak kan je met enkele voorzorgsmaatregelen en eenvoudige middeltjes het ongemak dat deze ongewenste gasten in je huis of tuin veroorzaken, beperken.

Algemene raadgevingen

Praktische fiches

Grasvelden

Spontane vegetatie

Slakken

Bladluizen

Mieren

Wespen

Vliegen

Muggen

Kleine knaagdieren

Desinfecteren van de keuken

Voorzorgsmaatregelen

Bij aankoop

Bij gebruik

Bij opslag

Bij verwijdering

ALGEMENE RAADGEVINGEN

Beter voorkomen dan genezen! Om te vermijden dat een klein ongemak een groot probleem wordt, is er niets beter dan de hinder te voorkomen of meteen aan te pakken zodra het de kop opsteekt.

Met preventieve oplossingen bescherm je je gezondheid en je omgeving beter.

Deze gids biedt een reeks **algemene raadgevingen** die doeltreffend zijn om de meeste ongemakken te voorkomen, zowel in huis als in de tuin.

Een aantal **praktische fiches** geven specifieke oplossingen voor bepaalde problemen en zijn een aanvulling op de algemene raadgevingen.

Alles begint bij...

Een goede basishygiëne voorkomt het opduiken van hinder zoals schimmel, vliegen, wespen, kakkerlakken en dergelijke. Een aantal kleine handelingen, die het hele gezin kan aanleren, kunnen je leefomgeving ervan vrijwaren.

Bijzondere aandacht moet worden geschonken aan de hygiëne van de vloeren, maar ook van de werktafels of alle andere oppervlakken die in aanraking komen met voedsel.

Door een aantal elementaire voorzorgsmaatregelen na te leven, kan je vermijden dat er insecten, knaagdieren, enz. opduiken of zich verspreiden in je woning of de omgeving ervan:

- Een vuilnisbak die hermetisch afgesloten kan worden, voorkomt dat afval dieren aantrekt.
- Verpakkingen die bestemd zijn voor recyclage bevatten nog etensresten die ongewenste bezoekers kunnen aantrekken. Je kan deze verpakkingen afspoelen en een andere vuilnisbak gebruiken die hermetisch afgesloten kan worden.

- Laat geen voedsel achter in de open lucht, of het nu gaat om maaltijden of kruimels, de dieren worden erdoor aangetrokken. Zorg er op zijn minst voor dat het voedsel is afgedekt zolang het op tafel staat.
- Word je toch met een ongemak geconfronteerd, stel je dan de vraag of het wel zo erg is. Misschien valt het best mee en is een grondige schoonmaakbeurt voldoende om de hinder weg te werken. Als het probleem reëel is, zijn er alternatieve middelen die een oplossing kunnen bieden.
- Als teruggrijpen naar pesticiden en biociden onvermijdelijk lijkt, bestaan er voorzorgsmaatregelen waar we niet omheen kunnen, zowel wat betreft de aankoop als het gebruik, het wegbergen en het verwijderen van de producten.

Pesticiden (fungiciden, insecticiden, herbiciden) dienen om de hinder in je tuin te bestrijden.

Biociden worden gebruikt rondom of in je huis. Ze bestrijden bijvoorbeeld mieren, wespen, muggen, vliegen, schimmels, bacteriën, ...

GRASVELDEN

Het grasveld is een 'vaste waarde' in onze tuinen. Voor sommigen moet het er kort geschoren, altijd groen, en vrij van mos of 'onkruid' bij liggen. Zonder wekelijks onderhoud is je grasveld echter ook een 'vaste waarde' voor tal van insecten en planten. Gras kan ook een alternatief zijn voor de gebruikelijke verharde oppervlakten zoals tuinpaden, opritten, ...

Grasveld

Je kan het gebruik van herbiciden en anti-mos vermijden

Als je kiest voor een bloemrijk gazon is het niet nodig herhaaldelijk terug te grijpen naar herbiciden en anti-mos. Regelmatig onderhoud, maakt het mogelijk behandelingen met herbiciden te vermijden of te beperken:

- Zorg er bij het inzaaien van het gazon voor dat je een gazon kiest dat aangepast is aan de situatie (soort grond, vochtigheidsomstandigheden...) en aan zijn functie (speelterrein, siergazon...). In beschaduwde en vaak mosrijke delen van je tuin kan je gras vervangen door bodembedekkers, vraag hierover raad in je tuincentrum.
- Begin in de lente niet te snel het gazon te maaien, te koude temperaturen kunnen een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling ervan.
- Doordacht aanbrenge van aangepaste meststoffen verbetert de weerstand van het gazon tegen ziektes.
- Verlucht de grond zodat hij het water beter vasthoudt en de luchtcirculatie vergroot. Verstikking bevordert de verspreiding van mossen.
- Maai het gras op een hoogte van ongeveer 5 à 10 cm met een scherpe maaimachine. Laat het gemaaid gras op de grond liggen.
- Beperk de ontwikkeling van meerjarig 'onkruid' (paardenbloemen, ...) door ze met de hand uit te trekken.
- In de herfst kan een bodemanalyse je helpen om een kalkmeststof te kiezen (ongeblaste kalk, ...) zodat de pH-waarde voldoende wordt hersteld om de ontwikkeling van mos en 'onkruid' tegen te gaan.

© Rebecca Van der Maelen

Wil je toch herbiciden gebruiken?

Ga het mos of het gras niet te lijf bij regenweer. Het product wordt dan immers sneller weggespoeld naar riolen of grachten, zeker in de nabijheid van borduren of op afhellend terrein.

Herbiciden die worden gebruikt om het gazon te onderhouden, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

SPONTANE VEGETATIE

Onder 'onkruid' of adventieve planten vallen alle planten die groeien waar wij dit niet wensen. De term 'onkruid' is vaak niet geschikt gelet op de eigenschappen die deze planten soms hebben. Wilde kruiden kunnen immers erg nuttig zijn voor de biodiversiteit in je tuin omdat ze insecten, vogels enz. aantrekken. Daarnaast kunnen ze tevens een medische, culinaire of esthetische rol hebben. Geef ze daarom ook een plekje in je tuin.

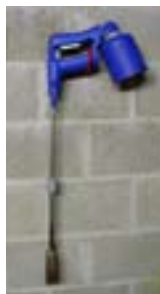

Spontane vegetatie

Je kan de groei van spontane vegetatie beperken tot bepaalde plaatsen in je tuin

- Bedek de bodem met doorlevende kruidachtige planten of bodembedekkende struiken. In de moestuin kan je buiten de groeiperiodes een groenbemester zaaien, je tuincentrum kan je hierbij adviseren.
- Om te verhinderen dat de zaden van de ongewenste planten zich verspreiden, kan je de éénjarige verwijderen voordat de bloemen verschijnen of op het ogenblik dat ze in bloei komen.
- Door folie te gebruiken verkrijg je een hogere bodemtemperatuur. Hierdoor zal een groot deel van de aanwezige ongewenste zaden ontkiemen. Daarna kan je ze gemakkelijk verwijderen en je groenten zaaien.
- Strooi een mulch uit (compost, houtsnippers, ...) met een dikte van enkele centimeters.
- Kleine oppervlakten wied je het best manueel. Grote, harde oppervlakten kan je proper houden door grondig en regelmatig te borstelen of door een 'onkruid'brander te gebruiken.

Wil je toch herbiciden gebruiken?

- Vermijd de behandeling van 'harde' oppervlakten (garageoprit, terras, ...) of doorlaatbare oppervlakten (grind), zeker bij regenweer. Het product zal ofwel makkelijk meegevoerd worden naar de riolering ofwel snel 'wegspoelen' naar de waterhoudende grondlagen.
- Kies voor een lokale behandeling en sproei enkel daar waar de vegetatie je stoort. Ongecontroleerd gebruik van herbiciden kan aanzienlijke gevolgen hebben vermits deze doordringen in waterwinningsgebieden en de vervuiling slechts langzaam verdwijnt.

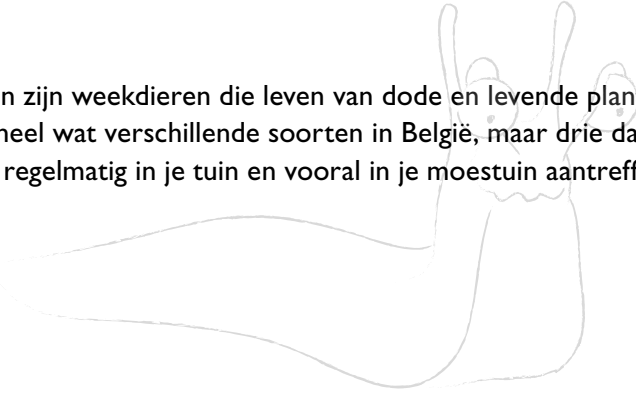

Herbiciden die gebruikt worden om ongewenste planten te verwijderen, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

SLAKKEN

Slakken zijn weekdieren die leven van dode en levende planten. Er leven heel wat verschillende soorten in België, maar drie daarvan kan je regelmatig in je tuin en vooral in je moestuin aantreffen.

Rode wegslak

Zwarte wegslak

Gevlekte akkerslak

Een invasie van slakken kan je voorkomen

- Richt je tuin diervriendelijk in; egels, amfibieën en vogels eten immers graag slakken.
- Zorg ervoor dat er geen slakken kunnen komen op plaatsen waar je dat niet wilt en plaats gootjes met water rond de zaailingen of plastic schotjes die in tuincentra verkocht worden.
- Lok slakken met zelfgemaakte vallen of speciale vallen uit de handel en ruim ze regelmatig op.
- Lokmiddeltjes op basis van bier zijn doeltreffend maar mogen niet te dicht bij de zaailingen worden geplaatst.
- In tuincentra worden nematoden, parasieten van slakken, verkocht.
- Planten in de moestuin zijn bijzonder kwetsbaar wanneer ze jong en mals zijn. Door de bodem te bedekken met zwarte folie wordt die versneld opgewarmd en ontkiemen en groeien de planten sneller.
- Je kan de zaden of jonge uitgeplante plantjes ook bedekken met droog materiaal zoals zaagsel of houtassen.
- Gebruik mulch (gemaaid gras, cacaodoppen) om het aanslaan te versnellen en het oprukken van de slakken te vertragen (vooral bij droog weer).

Wil je toch specifieke producten gebruiken?

- Bewaar ze zeker buiten het bereik van kinderen en huisdieren die door de kleurige korrels kunnen worden aangetrokken; de inname ervan kan leiden tot vergiftiging.

Lokmiddelen in korrelvorm die gebruikt worden om slakken te bestrijden, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

BLADLUIZEN

Er bestaan in Europa bijna 800 verschillende soorten bladluizen. Die bontgekleurde insecten leven in kolonies en zuigen het sap van vele planten op. Ze scheiden een suikerachtige vloeistof af (honingdauw) waarop andere insecten (vooral mieren) verlekkerd zijn. Honingdauw kan door de zwarte roetschimmel gekoloniseerd worden. Bladluizen verzwakken de planten, veroorzaken misvormingen en kunnen zelfs ziekten overbrengen.

© Mélanie Beuf

Bladluizen

Bladluizen kan je voorkomen

- Bescherm en help de natuurlijke vijanden van de bladluis. De larve van een lieveheersbeestje eet bv. 50 tot 100 bladluizen per dag. Lieveheersbeestjes kan je in je tuincentrum kopen. Let er daarbij wel op dat je een inlandse soort aanschaft. Ook zweefvliegen (een soort vlieg die wat op een kleine wesp lijkt) helpen tegen bladluizen.
- In de herfst knip je de door bladluizen aangetaste plantendelen het best af. Zo kunnen er minder eieren op jonge takken overwinteren.
- Gebruik zeep op basis van organische vetzuren (te koop in elk tuincentrum), zwarte zeep (van 3 %) of maak je eigen brandnetelgier (laat verse brandnetels 3-4 dagen in water trekken).

Wil je toch insecticiden gebruiken?

- Wees voorzichtig, want fout gebruik van insecticiden kan ernstige gevolgen hebben voor de natuurlijke vijanden van de bladluis. En zonder die natuurlijke vijanden loop je het risico dat de bladluizen weliger tieren dan ooit.
- Kamerplanten zet je beter eerst buiten voor je ze met insecticiden behandelt. Het gebruik van insecticiden binnenshuis is trouwens steeds te vermijden.

De gebruikte insecticiden voor het bestrijden van bladluizen, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

MIEREN

Mieren spelen een belangrijke ecologische rol in de natuur door de grond te verluchten of afval en resten van dode dieren op te ruimen. Net zoals alle levende wezens maken mieren deel uit van complexe voedselketens. Ze vormen op die manier het keuzemenu voor bepaalde dieren zoals bv. spechten.

Er bestaan tientallen soorten mieren in ons land.

Ze worden vaak als een last beschouwd wanneer ze in te grote getale in onze tuinen, groentetuinen en onder onze terrassen aanwezig zijn. In huis zijn ze nog minder graag gezien.

Mieren worden aangetrokken door de aanwezigheid van voedsel. In de tuin bevinden ze zich vaak in de buurt van kolonies bladluizen die honingdauw produceren waar de mieren dol op zijn.

Mieren kunnen evenwel ook gunstig zijn als predatoren van ongewenste insecten, zoals mijten of larven van vlooien en vliegen.

Mier

Je kan voorkomen dat mieren zich verspreiden

- Reinig regelmatig de plaats waar je het bord van de kat of de hond zet.
- Sluit kieren en spleten (ev. met siliconenmastiek) zodat mieren niet binnen kunnen geraken.
- Gebruik goede natuurlijke afweermiddelen (azijn, lavendel, marjolein, verse basilicumbladeren, notenbladeren, koffiebezinksel, schijf van een rotte citroen, ...) op plaatsen waar de mieren komen.
- Gebruik kleefband (vaseline of vet dat wordt verkocht in tuincentra) op de stam van de planten om ze te beschermen tegen een al te grote aanwezigheid van mieren.

© Heron

Wil je toch insecticiden gebruiken?

- Gebruik dan bij voorkeur lokaas in een gesloten doos op plaatsen die ontoegankelijk gemaakt zijn voor kinderen en huisdieren.

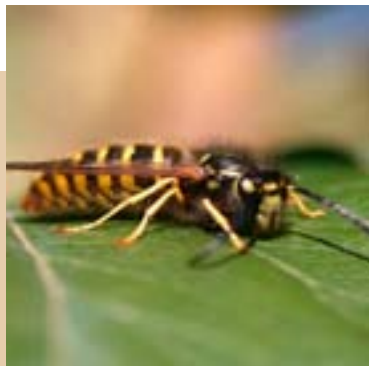
De gebruikte insecticiden ter bestrijding van mieren, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

WESPEN

De aanwezigheid van wespen bij de woning wordt vaak beschouwd als een bron van last. Wespen kunnen ook nuttige insecten zijn; ze eten immers andere insecten op.

Er is een onderscheid tussen solitaire en sociale wespen. Het zijn niet de solitaire wespen (die trouwens zelden steken) die ons soms het leven zuur maken, maar wel de sociale wespen die hun nesten wel eens in of nabij het huis maken en soms erg agressief kunnen zijn. Verwar wespen niet met zweefvliegen. Zelfs al lijken ze op wespen, het zijn ongevaarlijke insecten. Bovendien zijn ze nuttig als natuurlijke vijanden van de plagen in teelten, onder meer de bladluizen.

Wesp

Zweefvlieg

Je kan wespen in de nabijheid van je huis vermijden

- Inspecteer vanaf de lente regelmatig je huis en tuin om de eerste nesten te ontdekken.
- Verpletter geen wespen: door een chemische reactie komt er een stof vrij die andere wespen aantrekt, je vergroot dus het probleem.
- Zorg dat de wespen niet aan gesuikerde voeding of drank kunnen (door voedsel of drank weg te zetten of af te schermen, vuilnisbakken af te sluiten, barbecueresten op te ruimen, ...).

Moeten er toch nesten verwijderd worden?

Dan is het sterk aangeraden om een beroep te doen op professionelen (brandweer of gespecialiseerde firma). Wespen verdedigen immers hun nest en als je ze stoort, kunnen ze massaal aanvallen.

De gebruikte insecticiden ter bestrijding van de wespen, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

VLIETEN

Er bestaan heel wat verschillende soorten vliegen, de meest voorkomende is de kleine huisvlieg. Vliegen tref je vaak aan in de omgeving van huisafval en de uitwerpselen van dieren. Ze leggen hun eieren op vochtige plaatsen en de larven of maden voeden zich met organische stoffen in ontbinding. Door het voedsel van de mens te besmetten, kunnen bepaalde volwassen vliegen (bv. de huisvlieg) zorgen voor de verspreiding van ziektes.

Kaasvlieg

Paardenvlieg

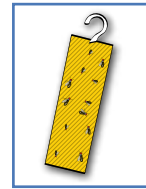
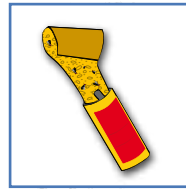

Huisvlieg

Je kan overlast door vliegen voorkomen

- Plaats een hor of gordijn tegen vliegen in deur- en raamopeningen.
- Plaats je compostbak of –hoop niet al te dicht bij het huis.
- Gebruik goede natuurlijke afweermiddelen zoals bv. lavendel, marjolein, notenbladeren.
- Eenvoudig, niet duur en efficiënt: koop een vliegenmepper.
- Je kan ook vliegenvangers ophangen (met kleefstof maar zonder pesticiden).
- Er bestaan lokmiddelen op basis van spijsverteringsgist, een vliegenstrip met optische lokwerking... Vraag raad in je tuincentrum.

Wil je toch insecticiden gebruiken?

- Sluit de kamer goed af tijdens de behandeling, maar verlucht daarna voldoende.

De gebruikte insecticiden ter bestrijding van vliegen, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

MUGGEN

De gewone mug (4-6 mm) komt het vaakst voor. Er bestaan ook insecten die lijken op muggen, maar die voor de mens totaal ongevaarlijk zijn. De chironomussoorten en de langpootmuggen bijvoorbeeld zijn grote insecten met lange poten (ongeveer 3 cm) die ondanks de gelijkenis geen muggen zijn.

© Mélanie Beuf

Gewone mug

© Mélanie Beuf

Chironomussoort

Langpootmug

Je kan muggenplagen voorkomen

- Muggen hebben water nodig voor het afzetten van hun eitjes en worden dan ook aangetrokken door stilstaand water. Vermijd dit dus in de buurt van het huis, bijvoorbeeld in een emmer of een gieter. Heb je een vijvertje in de tuin, weet dan dat er insectenetende vissen bestaan. Bovendien zorgt de aanwezigheid van amfibieën, libellen, enz. ervoor dat het aantal muggen rond de vijver binnen de perken blijft.
- Sluit ramen en deuren af door horren te plaatsen of bescherm jezelf of je kinderen met een muskietennet boven het bed.
- Steek 's avonds het licht pas aan als deuren en ramen dicht zijn of de horren geplaatst zijn.

© Rebecca Van der Maelen

Wil je toch insecticiden gebruiken?

- Gebruik bestrijdings- en beschermingsmethodes enkel plaatselijk en alleen indien nodig.
- Als je 's nachts een permanent verstuifstelsel gebruikt (verstuivers, strips, ...), zorg dan dat je de kamers daarna voldoende verlucht.
- De beschermende crèmes, sprays of gels die je vindt bij de apotheker bieden slechts een goede bescherming indien ze bepaalde stoffen bevatten die een insectenwerend effect hebben (IR3535, icaridine, citrodiol).

De gebruikte insecticiden om muggen te weren, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

KL. FINE KNAAGDIEREN

Ratten leven bij voorkeur op vochtige plekken zoals greppels, in de omgeving van waterlopen en oevers, in riolen, in vochtige kelders,... Het is vooral de aanwezigheid van voedsel dat hen in contact brengt met mensen.

Muizen leven meer in een droge omgeving, zoals op zolders. De schade die zij veroorzaken is over het algemeen beperkt.

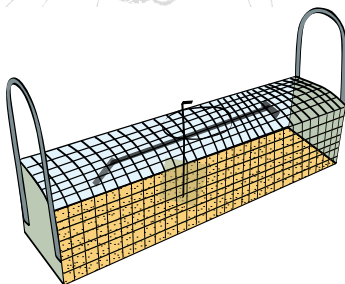
© Melanie Beuf

Oogstmuis

Het opduiken van knaagdieren kan je vermijden

- Sluit ondergrondse toegangen en keldergaten af met een rooster.
- Zorg ervoor dat knaagdieren niet aan water kunnen raken door lekkende kranen of volle gieters te vermijden.
- Zorg ervoor dat voedsel buiten hun bereik staat.
- Om jonge plantjes te beschermen, kan je fijn kippengaas wikkelen rond de wortels vóór je ze plant.
- Je kan ook een kat in huis halen om de knaagdieren te verjagen.
- In plaats van een klassieke muizenval te zetten in je kelder kan je een lifetrap plaatsen. Daarmee kan je muizen levend vangen en ze daarna, ver genoeg van je woning, weer vrijlaten.

Wil je toch rodenticiden gebruiken?

- Vermijd toepassing in de nabijheid van kinderen, huisdieren en voedsel.

Rodenticiden die gebruikt worden om knaagdieren te weren, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

DESINFECTEREN VAN DE KEUKEN

Optimale hygiënische omstandigheden in de keuken zijn een absolute must voor de voedselveiligheid.

Nette vloeren, werktafels, kookplaten, wasbakken, elektrische toestellen (koffiezetmachines, broodroosters, ovens, koelkasten, ...) zijn van groot belang om een invasie te voorkomen van ongewenste insecten zoals vliegen, wespen, mieren, kakkerlakken, ... en om schimmels en bacteriën te weren.

Enkele vuistregels om de keuken schoon te houden

- Door regelmatig sponsjes, vaatdoeken en dergelijke te wassen en te vervangen en door telkens na gebruik de snijplank en het tafelkleed te reinigen, kan je al heel wat risico's vermijden.
- Elektrische toestellen, zoals de koelkast en de afzuigkap, dienen regelmatig te worden schoongemaakt: ga erover met een spons doordrenkt met azijn of een ander milieuvriendelijk reinigingsproduct en droog af met een propere doek.
- Om je huis te vrijwaren van ongedierte, kan je buiten vallen of lokaas zetten om insecten te lokken (bijvoorbeeld een bordje gevuld met een suikermengsel).
- Je handen komen in contact met alles wat je aanraakt. Denk eraan dat je ze vaak genoeg wast met zeep.

© Rebecca Van der Maelen

Wil je toch ontsmettingsmiddelen of insecticiden gebruiken?

- Vermeng zeker nooit bleekwater met andere onderhoudsproducten want hierdoor kunnen er giftige gassen vrijkomen.

Ontsmettingsmiddelen en insecticiden die gebruikt worden voor het onderhoud van de keuken, kunnen je gezondheid en het milieu schade toebrengen.

VOORZORGSMAATREGELEN

Als je denkt niet zonder pesticiden en biociden te kunnen, let dan in ieder geval op de volgende voorzorgsmaatregelen.

Bij aankoop

- Voor elk schadelijk organisme is er een specifiek product. Beroepsmensen zijn er om je met raad en daad bij te staan.
- Koop enkel producten die je ook echt nodig hebt, in de hoeveelheden die je nodig hebt. Berg ze weg op een veilige plaats.
- Koop kleine pakjes.

Bij gebruik

- Lees de gebruiksaanwijzing aandachtig. Die bevat nuttige informatie voor een zo doeltreffend mogelijk gebruik van het product, voor het vrijwaren van je eigen gezondheid en het milieu. Kijk ook goed op de verpakking zelf (gevaarsymbolen, risico's en waarschuwingen).
- Gebruik de producten niet in de aanwezigheid van kinderen, huisdieren of in de buurt van voedingswaren.
- Zorg, als de gebruiksaanwijzing dat aanbeveelt, op de plaats waar je de producten bereidt of gebruikt steeds voor aangepaste handschoenen¹ en liefst ook nog een beschermend masker.

¹ Opgelet! Zorg ervoor dat de handschoenen van nitril of in oleopreen zijn. Dit is heel belangrijk; rubberen en plasticen handschoenen en handschoenen van vinyl zijn doorlaatbaar voor pesticiden.

- Bij verstuiving kan je best je voeten en je benen bedekken: short en sandalen zijn voor dit soort werk zeker geen geschikte kledij. Gebruik verstuivers van goede kwaliteit en onderhoud ze regelmatig.

- Gebruik niet meer dan nodig, noch bij de bereiding noch bij het verstuiven zelf. De producten worden er niet doeltreffender door; je vergroot alleen de risico's voor milieuvervuiling.

- Gebruik of bereid enkel de hoeveelheid die je werkelijk nodig hebt.

- Zorg voor absorberend materiaal zoals zaagsel en zand.

- Zorg voor water en zeep zodat je na gebruik van het product je handen kunt wassen.

- De restjes in je sproeier gebruik je (na verdunning in water met een volume 10 x groter dan de restjes zelf) bij voorkeur op de reeds behandelde plaatsen.

Bij opslag

Correct opslaan van pesticiden is van kapitaal belang voor de doeltreffendheid van deze producten en ook voor gezondheid en de bescherming van het milieu:

- Sla de producten op buiten het bereik van kinderen, huisdieren en voedingswaren.

- De beste plaats is een goed verluchte ruimte met een gemiddelde temperatuur zodat de werkzaamheid van het product gegarandeerd blijft. Vermijd ook te vochtige omstandigheden die etiketten of de gebruiksaanwijzing onleesbaar kunnen maken.

- Let erop om de pesticiden steeds goed gesloten in de oorspronkelijke verpakking te bewaren.

- De meeste van deze producten kunnen in optimale omstandigheden (vorstvrij, niet te heet) in gesloten verpakking minstens twee jaar bewaard blijven. Na opening mag je het product nog enkele maanden gebruiken, maar zeker niet langer.

Bij verwijdering

Je hebt pesticiden en/of biociden gebruikt.

- Je hebt nog dergelijke producten maar je gebruikt ze niet meer.
- Je hebt de sproeier niet schoongemaakt en er zit nog een restje in.
- Je hebt nog oude producten waarvan je niet meer zeker weet waarvoor ze dienen.
- Het opgeslagen product is bevroren.
- Je hebt nog lege verpakkingen, lege flesjes of vervallen producten.

Gooi de producten of het pak waarin ze zitten nooit in de gootsteen, de wc, de vuilbak of de riolen. Dat is trouwens verboden. Breng ze naar het containerpark in je buurt. Niet-gebruikte producten, zeker als ze nog onverdund zijn, kunnen immers ernstige gevolgen hebben voor je eigen gezondheid en het milieu als ze niet correct worden opgeruimd.

Milieugevaarlijk product (N), onder meer voor de ozonlaag en voor in het water levende organismen.

Bijtend product (C) dat brandwonden veroorzaakt.

Schadelijk product (Xn) bij aanraking met de huid en mogelijk risico voor zwangere vrouwen of **irriterend** (Xi) voor de ogen en de huid.

Giftig (T) of **zeer giftig** (T+) product bij inademing of bij opname door de mond.

Ontplofbaar product (E) bij wrijving, schok of bij contact met vuur.

Licht ontvlambaar (F) of **zeer licht ontvlambaar** (F+) product.

Oxiderend product (O) dat de ontbranding van brandbare stoffen bevordert.

In deze fiches vermelden we enkel de toegestane chemische producten die een strenge erkenningsprocedure hebben doorlopen op het vlak van hun doeltreffendheid en de aanvaardbaarheid van de risico's voor de gezondheid en het leefmilieu.

Voor meer inlichtingen:
www.fytoweb.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever : Dirk Cuypers

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de
Voedselketen en Leefmilieu
Victor Hortaplein 40, bus 10
1060 Brussel

© Verbruikersunie Test-Aankoop S.V. - 2007
Hollandstraat 13 - 1060 Brussel
Internet: www.test-aankoop.be

Deze brochure is een initiatief van de federale ministers van Leefmilieu en Volksgezondheid in samenwerking met de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu en met Testaankoop.

Gedrukt op papier Cyclus met het EU-ecolabel

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

De erkenningen van fytofarmaceutische producten vind je terug op:
www.fytoweb.fgov.be

De toelatingen van biociden vind je terug op:
www.health.fgov.be/biocids

Opmerkingen over de bijgaande fiches of je ervaring met pesticiden en biociden kan je kwijt op: info-biocides@health.fgov.be

Voor meer informatie over de biodiversiteit en de bescherming ervan:
www.bombylius.be

Sites van de Gewesten:

Vlaams Gewest: www.zonderisgezonder.be

Waals Gewest: <http://mrw.wallonie.be/dgrne/>

Brussels Hoofdstedelijk Gewest: www.ibgebim.be

Antigifcentrum: www.antigifcentrum.be

070 245 245 (EHBO-post, gratis oproep 7 dagen op 7, dag en nacht)

02 264 96 36 (secretariaat)

medical.team@poisoncentre.be (voor niet-dringende medische vragen)

info@poisoncentre.be